

forms and teaching aids as the basic categories of techniques and training system as a whole were defined. The emphasis on the relationship of all elements of the education system was made. Methodological principles of professional-oriented training were revealed and levels of professional communication were singled. The analysis of trends of modern learning technologies was made. Classification of teaching materials was carried out; the peculiarities of working with professional texts were explored.

The carried out research makes it possible to make the following conclusions:

- studying a foreign language is one of high-priority tasks of training modern specialists;
- the system of foreign language teaching involves implementation of tasks related to training future ecologists according to international requirements of the present day;
- a determinative aspect of consistency in teaching foreign languages is training objectives determined by society demands;
- the content of foreign language teaching is based on various methodological conceptions;
- nowadays there is a tendency for intensifying communicative orientation of the learning process;
- professional-oriented training has determining influence in forming future environmentalists' motivation sphere ;
- simulated situations of professional communication facilitate closest possible relationships of the learning process and professional communication.

For the purpose of students' mastering communicative competency, that is communicative abilities formed on the basis of linguistic knowledge, abilities and skills, the teacher should use modern teaching methods which combine communicative and cognitive objectives. Innovative methods of foreign language teaching aimed at personality development and self-improvement, at discovering its spare capacity and creative potential create opportunities for effective improvement of the learning process at higher educational establishments.

Keywords: foreign language, future environmentalist, teaching, consistency, components, professionally-oriented education, method.

Рецензент: д. пед. н., проф.. О. В. Биковська

Подано до редакції 06.06.2016

УДК: 378.4

Василь Дмитрович Каричковський,

кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту організації,
Уманський національний університет садівництва,
буль. Інститутська, 1, м. Умань, Україна

ТЕРИТОРІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ РАЙОНУВАННЯ У РОЗРІЗІ АГРАРНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Територіально-економічне районування є одним із важливих факторів організації управління державою. У статті автор аналізує територіально-економічні регіони України у складі дев'яти районів із точки зору професійної підготовки майбутніх фахівців-аграріїв, зокрема їх забезпеченості вищими навчальними закладами аграрного спрямування, частки студентів аграрних вищих навчальних закладів у структурі населення та кадрового забезпечення сільськогосподарських підприємств випускниками. На основі проведеного аналізу автор вносить пропозиції щодо активізації підготовки майбутніх фахівців у певних регіонах.

Ключові слова: районування, територіально-економічний регіон, аграрний вищий навчальний заклад, майбутній фахівець, кадрове забезпечення, сільськогосподарське підприємство, відсоткове значення.

Постановка проблеми. В умовах становлення ринкової економіки в Україні одним із пріоритетних напрямів національного виробництва є сільське господарство. На відміну від планової економіки, де основний акцент зосереджено на забезпеченні кількісних показників виробництва аграрної продукції, прерогативою ринкової системи є забезпечення високої економічної ефективності господарювання, що забезпечується виробництвом якісної конкурентоспроможної продукції з використання високоінтенсив-

них технологій та ефективної системи реалізації готової продукції.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Становлення основ регіональної економіки як науки відбувалося упродовж тривалого періоду. Дослідженням аспектів регіонального розвитку займалося багато як вітчизняних, так і зарубіжних учених.

Зокрема, загальні питання професійної освіти висвітлені у працях А. Алексюка, В. Андруценка, С. Батишева, В. Галузинського, І. Герасимова, Н. Глузман, Г. Голобородько, М. Гриньової, Н. Дав-

куш, М. Євтуха, І. Зязюна, Р. Карпюк, Є. Кулик, В. Лівенцова, В. Локшина, П. Лузана, М. Чобітько та ін., тоді як удосконаленню змісту і форм професійної підготовки майбутніх менеджерів присвячені праці таких учених, як Т. Бірюкова, Л. Бондарєва, Ю. Галайко, Н. Замкова, Т. Качеровська, Т. Коваль, О. Куліш, В. Лівенцова, Н. Логутіна, М. Опольська, А. Орлов, А. Петрова, І. Сенча, С. Тарасова, О. Фастовець, Н. Хмілярчук, Г. Чередніченко та ін.

Тема сільськогосподарської освіти за кордоном знайшла відображення у працях Н. Абашкіної, В. Бондаренко, О. Вошецької, С. Заскалети, Ю. Соколович-Автуніної, Т. Туркот та ін.

Сьогодні, у період трансформаційних перетворень у нашій державі, дуже важливо передбачити можливі шляхи розвитку в правильному напрямку [3]. Це стосується й аграрного сектору економіки України, де важливе місце посідає сільськогосподарська підготовка майбутніх фахівців.

Метою статті є аналіз територіально-економічних регіонів України у розрізі професійної підготовки фахівців в аграрних вищих навчальних закладах.

Виклад основного матеріалу дослідження. Існують близько десяти варіантів регіонально-економічного поділу України. Зокрема, вчені Київського університету імені Тараса Шевченка П. Масляк та П. Шищенко у 1996 році запропонували районування України у складі дев'яти районів: 1) Донецький (Донецька та Луганська області); 2) Придніпровський (Дніпропетровська, Запорізька); 3) Північно-Східний (Харківська, Полтавська, Сумська); 4) Столичний (Київська, Чернігівська, Житомирська); 5) Центральний (Кіровоградська, Черкаська); 6) Подільський (Вінницька, Тернопільська, Хмельницька); 7) Північно-Західний (Волинська, Рівненська); 8) Карпатський (Закарпатська, Львівська, Івано-Франківська, Чернівецька); 9) Причорноморський (Миколаївська, Одеська, Херсонська, АР Крим) [6].

В умовах сучасного стану економіки країни та розширення міжнародної співпраці важливим компонентом розвитку кожного із зазначених регіонів є наявність вищих навчальних закладів, зокрема аграрного спрямування.

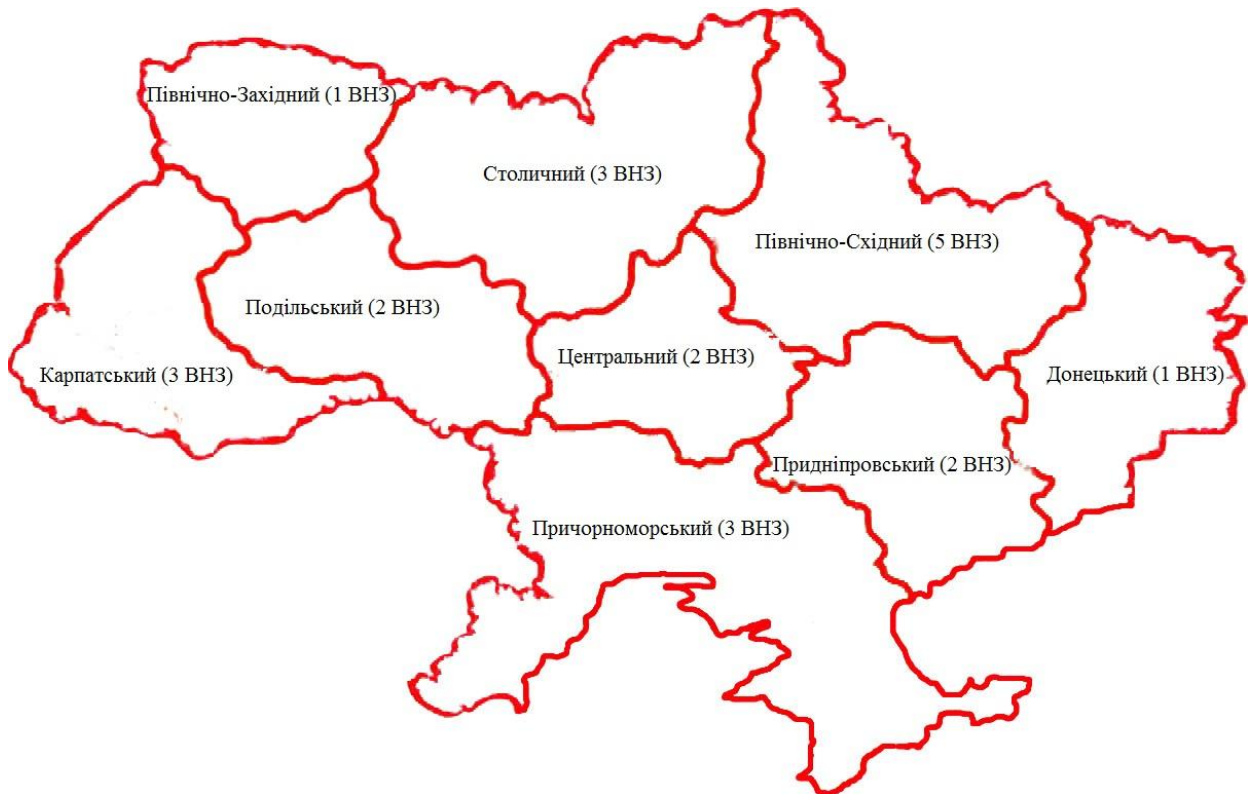

Рис. 1. Економічні регіони України із зазначенням кількості аграрних ВНЗ

За даними рисунку 1 видно, що територіально-економічні регіони України мають достатню забезпеченість вищими навчальними закладами аграрного профілю, проте це забезпечення не є рівномірним. Так, Північно-Західний та Донецький регіони пред-

ставлені лише Національним університетом водного господарства та природокористування та Луганським національним аграрним університетом відповідно, тоді як на територіях областей Північно-Східного регіону функціонує 5 аграрних ВНЗ (табл.1).

Таблиця 1.

Територіальний розподіл аграрних ВНЗ за економічними регіонами України

Економічні регіони	Області	Аграрні ВНЗ регіону
1. Центральний	Черкаська, Кіровоградська	1. Уманський національний університет садівництва 2. Кіровоградський національний технічний університет
2. Столичний	Київська, Чернігівська, Житомирська	1. Національний університет біоресурсів і природокористування України 2. Житомирський національний агроекологічний університет 3. Білоцерківський національний аграрний університет
3. Північно-Східний	Харківська, Полтавська, Сумська	1. Сумський національний аграрний університет 2. Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва 3. Харківська державна зооветеринарна академія 4. Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка 5. Полтавська державна аграрна академія
4. Донецький	Донецька, Луганська	1. Луганський національний аграрний університет
5. Придніпровський	Дніпропетровська, Запорізька	1. Дніпропетровський державний аграрний університет 2. Таврійський державний агротехнологічний університет
6. Причорноморський	Миколаївська, Одеська, Херсонська, АР Крим	1. Одеський державний аграрний університет 2. Державний вищий навчальний заклад «Херсонський державний аграрний університет» 3. Миколаївський національний аграрний університет
7. Подільський	Вінницька, Тернопільська, Хмельницька	1. Вінницький національний аграрний університет 2. Подільський державний аграрно-технічний університет
8. Карпатський	Закарпатська, Львівська, Івано-Франківська, Чернівецька	1. Львівський національний аграрний університет 2. Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького 3. Державний вищий навчальний заклад «Національний лісотехнічний університет України»
9. Північно-Західний	Волинська, Рівненська	1. Національний університет водного господарства та природокористування

Формування мережі потужних вищих навчальних закладів за галузево-територіальним принципом, особливо з урахуванням інтеграційних процесів щодо входження України до Європейського освітнього простору, повинно стати пріоритетним напрямом професійної підготовки фахівців аграрної галузі [5; 2].

З метою аналізу кадрового забезпечення народногосподарського комплексу випускниками аграрних ВНЗ в розрізі економічних регіонів України з урахуванням кількості населення розглянемо таблицю 2.

За даними таблиці 2 видно, що у розрахунку на 1000 осіб населення кількість студентів, які навчаються у вищих навчальних закладах аграрного профілю, варіює від 2,72 особи у Причорноморському економічному регіоні до 6,56 осіб у Північно-Східному. Відсоткові значення частки студентів аграрних ВНЗ представлені на рис. 2.

Як видно з рис. 2, найвищі відсоткові значення частки студентів аграрних ВНЗ у структурі населення регіону фіксуємо у Північно-Західному, Центральному, Північно-Східному та Подільському регіонах. Відповідно, найменші значення цього показника відмічаємо у Столичному, Донецькому, Придніпровському, Причорноморському та Карпатському регіонах. На нашу думку, враховуючи соціально-економічні особливості регіонів із низькою часткою, варто виділити Придніпровський та Причорноморський регіони, що мають достатньо розвинутий агропромисловий комплекс. Робимо припущення, що аграрні ВНЗ указаних регіонів мають резерв щодо збільшення кількості студентів. Зокрема, це може стосуватися таких ВНЗ, як Дніпропетровський державний аграрний університет, Таврійський державний агротехнологічний університет, Одеський державний аграрний уні-

верситет, Державний вищий навчальний заклад Миколаївський національний аграрний університет. «Херсонський державний аграрний університет» та

Таблиця 2.

Частка студентів аграрних ВНЗ у структурі населення у розрізі економічних регіонів України за даними 2013 року

Економічний регіон	Область	Кількість населення, тис. осіб	Кількість студентів які навчаються у аграрних ВНЗ, осіб	Кількість студентів аграрних ВНЗ на 1000 населення, осіб
1. Центральний	Черкаська, Кіровоградська	2 241,6	13213	5,89
2. Столичний	Київська, Чернігівська, Житомирська	6 919,5	28336	4,10
3. Північно-Східний	Харківська, Полтавська, Сумська	5 319,2	34694	6,52
4. Донецький	Донецька, Луганська	6 564,9	20000	3,05
5. Придніпровський	Дніпропетровська, Запорізька	5 057,8	15500	3,06
6. Причорноморський	Миколаївська, Одеська, Херсонська, АР Крим	6 985,7	19000	2,72
7. Подільський	Вінницька, Тернопільська, Хмельницька	3 991,0	19824	4,97
8. Карпатський	Закарпатська, Львівська, Івано-Франківська, Чернівецька	6 083,2	21756	3,58
9. Північно-Західний	Волинська, Рівненська	2 200,9	14000	6,36

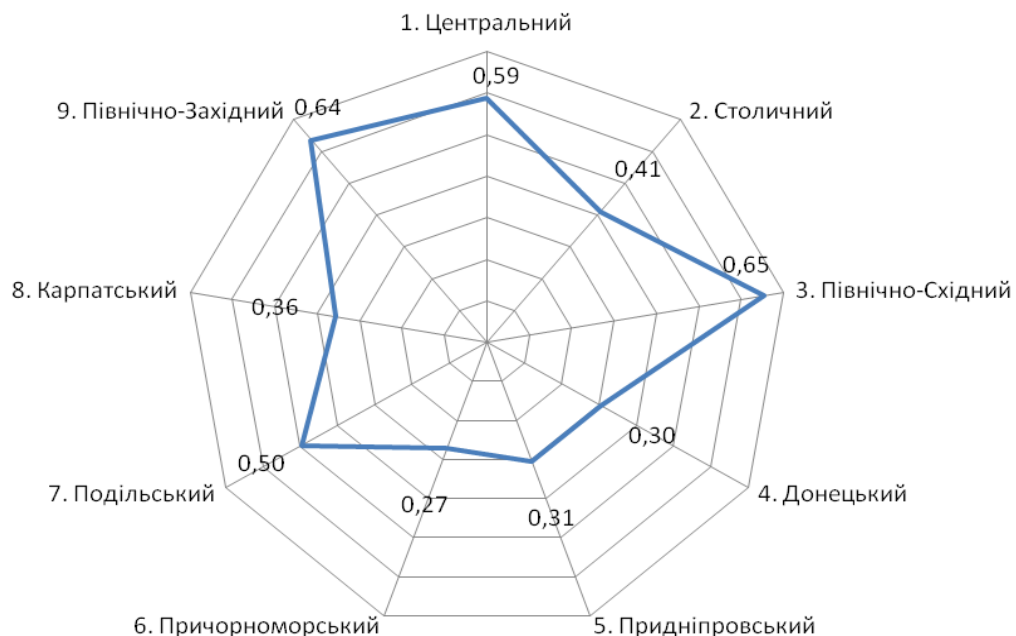

Рис. 2. Частка студентів аграрних ВНЗ від населення регіону, %

Одним із основних критеріїв якості професійної підготовки фахівців є знання та уміння фахівців, що визначає їхню конкурентоспроможність і працевлаштування у європейському економічному просторі [2].

З метою аналізу забезпеченості аграрних підприємств відповідного економічного регіону України фахівцями з вищою аграрною освітою розглянемо таблицю 3.

Таблиця 3.

Кадрове забезпечення сільськогосподарських підприємств випускниками аграрних ВНЗ у розрізі економічних регіонів України станом на 2013 рік

Економічний регіон	Кількість аграрних підприємств усіх ОПФГ, од.	Аграрні підприємства колективного способу організації праці (без фермерських)	Припадає студентів аграрних ВНЗ на 1 підприємство	
			колективного способу організації праці (без фермерських)	всіх ОПФГ
1. Центральний	5 107	1 348	9,80	2,59
2. Столичний	5 201	2 450	11,57	5,45
3. Північно-Східний	5 591	1 858	18,67	6,21
4. Донецький	3 844	1 002	19,96	5,20
5. Придніпровський	7 338	1 667	9,30	2,11
6. Причорноморський	16 115	3 190	5,96	1,18
7. Подільський	5 735	1 729	11,47	3,46
8. Карпатський	4 840	1 013	21,48	4,50
9. Північно-Західний	1 859	622	22,51	7,53

Для аналізу були використані дані чисельності сільськогосподарських підприємств різних організаційно-правових форм господарювання з виокремленням підприємств, заснованих на колективному способі організації праці. Такий поділ зумовлений високою часткою фермерських господарств у структурі аграрних підприємств різних організаційно-правових форм. Зокрема, станом на 1 листопада 2013 року їх частка складала 73,3% року [4].

Особливістю селянського фермерського господарства в Україні є те, що це зазвичай невелике аграрне підприємство, переважно засноване на власності та праці однієї сім'ї, а тому роль менеджера в такому господарстві, як правило, виконує його керівник який зазвичай є спеціалістом із сільськогосподарського виробництва (агроном, зоотехнік, механізатор тощо). Така ситуація зумовлена у першу чергу тим, що чинним законом України «Про фермерське господарство» серед іншого особливою вимогою для отримання земельної ділянки є наявність освіти, здобутої в аграрному навчальному закладі [1].

З метою дослідження рівня забезпеченості сільськогосподарських підприємств відповідного регіону випускниками аграрних ВНЗ розглянемо рисунок 3.

За даними рисунку 3 видно, що найвищий потенційний рівень забезпеченості сільськогосподарських підприємств колективного способу організації виробництва випускниками аграрних ВНЗ є у Північно-Західному, Північно-Східному, Донецькому та Карпатському економічних регіонах, де на одне підприємство припадає близько 20 студентів аграрних ВНЗ, тоді як для агропідприємств інших регіонів такий показник знаходиться на рівні 5,96-11,57.

Таким чином, можемо рекомендувати активізувати підготовку майбутніх фахівців-аграріїв у ВНЗ Причорноморського, Придніпровського та Центрального економічних регіонів. Це стосується таких аграрних ВНЗ, як Дніпропетровський державний аграрний університет, Таврійський державний агротехнологічний університет, Одеський державний аграрний університет, Державний вищий навчальний заклад «Херсонський державний аграрний університет», Миколаївський національний аграрний університет, Уманський національний університет садівництва та Кіровоградський національний технічний університет.

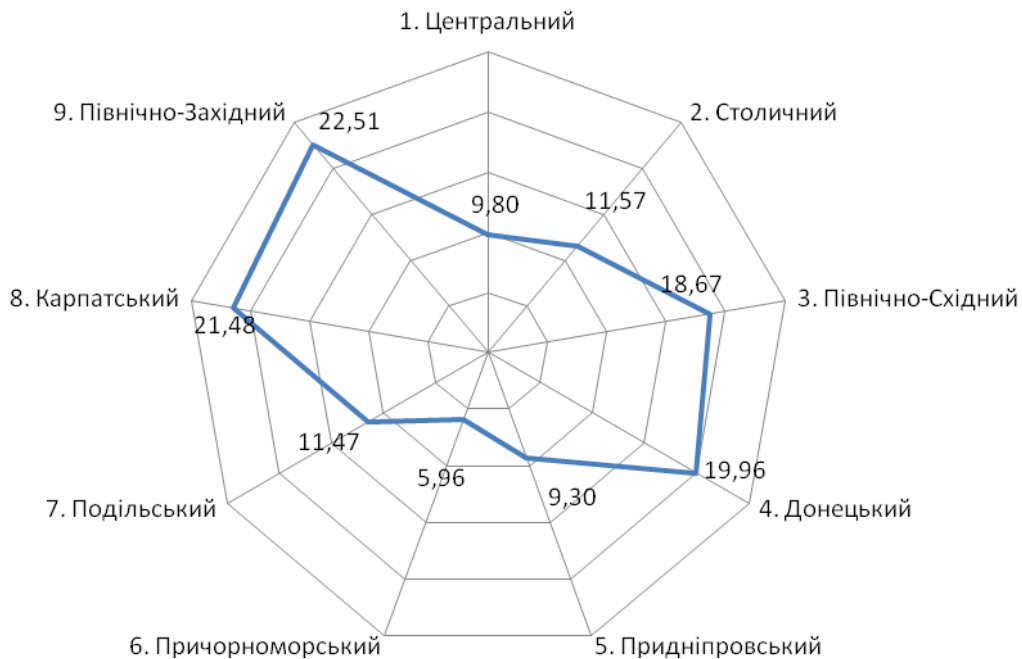

Рис. 3. Рівень забезпеченості сільськогосподарських підприємств (без ФГ) випускниками аграрних ВНЗ, осіб на підприємство

Висновки та перспективи подальших досліджень. Отже, на основі проведеного аналізу можна зробити такі висновки:

- в умовах ринкової економіки в Україні одним із пріоритетних напрямів національного виробництва є сільське господарство;
- аналіз територіально-економічних регіонів України у контексті професійної підготовки фахівців є досить актуальним;

- забезпеченість територіально-економічних регіонів України вищими навчальними закладами аграрного профілю є нерівномірною;

- рівень забезпеченості сільськогосподарських підприємств колективного способу організації виробництва випускниками аграрних ВНЗ знаходиться на рівні 5,96-11,57 осіб на підприємство;

- можемо рекомендувати активізувати підготовку майбутніх фахівців-аграріїв у ВНЗ певних територіально-економічних регіонів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України «Про фермерське господарство». – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/973-15>
2. Заскалета С. Г. Тенденції професійної підготовки фахівців аграрної галузі в країнах Європейського Союзу : монографія / С. Г. Заскалета ; за ред. С. О. Сисоевої. – Миколаїв : Іліон, 2013. – 500 с.
3. Науменко Ж. К. Становлення регіональної економіки : диспропорції економічного розвитку / Ж. Г. Науменко // Економічні інновації : Зб. наук. пр. – Одеса : ІПРЕЕД НАН України, 2012. – Вип. 49. – С. 74-81.
4. Офіційний сайт Державного комітету статистики [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>

5. Хоменко М. П. Стан і прогностичні тенденції розвитку аграрної освіти в умовах модернізації вищої освіти та сучасних вимог ринку праці / М. П. Хоменко, О. М. Ткачук // Проблеми освіти : наук. зб. – К. : Інститут інноваційних технологій й змісту освіти МОН України, 2007. – Вип. 53. – 132 с.

6. Районування території України як один з факторів просторового соціально-економічного розвитку регіонів / Л. Ю. Чмирьова, Н. О. Федяй // Ефективна економіка : електрон. наук. фах. вид. – Київ, 2013, № 3. – Режим доступу : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2168>

REFERENCES

1. *Zakon Ukrainy "Pro fermerske gospodarstvo" [Law of Ukraine on farming]*. Retrieved from: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/973-15> [in Ukrainian].
2. Zaskalieta S. G. (2013). *Tendentsii profesiinoi pidhotovky fakhivtsiv agrarnoi haluzi v krainakh Yevropeiskoho Soiuzu [Tendencies of training agrarians in European Union]*. S. O. Sysoieva (Ed.). Mykolaiv: Ilion [in Ukrainian].
3. Naumenko, Zh. K. (2012). Stanovlennia rehionalnoi ekonomiky: dysproportsii ekonomichnoho rozvytku [Regional economy formation: disparities of economic development]. *Economichni innovatsii: zbirnyk naukovykh prats – Economic innovations: collection of scientific works*, 49, 74-81 [in Ukrainian].
4. Ofitsiynyi sait Derzhavnoho komitetu statystyky – Official website of State Statistics Service of Ukraine. Retrieved from: <http://www.ukrstat.gov.ua> [in Ukrainian].
5. Khomenko, M. P. (2007). Stan i prohnostychni tendentsii rozvytku ahrarnoi osvity v umovakh modernizatsii vyshchoi osvity ta sychasnykh vymoh rynku pratsi [State and prognostic tendencies of higher agrarian education development under circumstances of higher education modernization and modern labor market requirements]. *Problemy osvity: naukovyi zbirnyk – Education problems: scientific collection*, 53, 132 [in Ukrainian].
6. Chmyriova, L. Yu., Fediai, N. O. (2013) Raionuvannia terytorii Ukrainy yak odyin z faktoriv prostorovoho sotsialno-ekonomichnoho rozvytku rehioniv [Zoning of Ukraine as one of factors of dimensional social and economic region development]. *Efektivna ekonomika: elektronne naukove vydannia – Effective economics: electronic scientific journal*. Retrieved from: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2168> [in Ukrainian].

Васи́лий Дми́триевич Ка́ричковский,

*кандидат экономических наук, доцент кафедры менеджмента организаций,
Уманский национальный университет садоводства,
ул. Институтская, 1, г. Умань, Украина*

ТЕРРИТОРИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ РАЙОНИРОВАНИЕ В РАЗРЕЗЕ АГРАРНОГО ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ

Территориально-экономическое районирование является одним из важных факторов организации управления государством. В статье автор анализирует территориально-экономические регионы Украины в составе девяти районов с точки зрения профессиональной подготовки будущих специалистов-аграриев, в частности их обеспеченности вузами аграрного направления; доли студентов аграрных высших учебных заведений в структуре населения и кадрового обеспечения сельскохозяйственных предприятий выпускниками. На основе проведенного анализа можно сделать следующие выводы:

- в условиях рыночной экономики в Украине одним из приоритетных направлений национального производства является сельское хозяйство;
- анализ территориально-экономических регионов Украины в контексте профессиональной подготовки специалистов является весьма актуальным;
- обеспеченность территориально-экономических регионов Украины высшими учебными заведениями аграрного профиля является неравномерной;
- уровень обеспеченности сельскохозяйственных предприятий коллективного способа организации производства выпускниками аграрных вузов находится на уровне 5,96-11,57 лиц на предприятие.

Исходя из проведенного исследования, можно рекомендовать активизацию подготовки будущих специалистов-аграриев в вузах Причерноморского, Приднепровского и Центрального экономических регионов. Это касается таких аграрных вузов, как Днепропетровский государственный аграрный университет, Таврический государственный агротехнологический университет, Одесский государственный аграрный университет, Государственное высшее учебное заведение «Херсонский государственный аграрный университет», Николаевский национальный аграрный университет, Уманский национальный университет садоводства и Кировоградский национальный технический университет.

Ключевые слова: районирование, территориально-экономический регион, аграрный ВУЗ, будущий специалист, кадровое обеспечение, сельскохозяйственное предприятие, процентное значение.

Vasyl Karychkovskiy,

*(PhD) Candidate of Economic Sciences, associate professor,
Department of Business Management, Uman National University of Horticulture,
1, Instytutska Str., Uman, Ukraine*

TERRITORIAL AND ECONOMIC ZONING FROM A PERSPECTIVE OF AGRICULTURAL PROFESSIONAL EDUCATION

Territorial and economic zoning is one of important factors of the government of the state. The author analyses the territorial and economic regions of Ukraine represented by nine regions in the context of training future agrarians, in

particular from a perspective of providing these regions with higher agrarian educational institutions; the proportion of students of higher agrarian educational institutions within the whole population as well as human resourcing of agricultural enterprises with graduates. Based on the analysis performed, the author has made the following conclusions:

- under conditions of market economy in Ukraine agricultural sector is one of top-priority line of the national business;
- the analysis of territorial and economic regions of Ukraine in terms of training specialists for agricultural industry is relevant;
- the distribution of higher agrarian educational institutions in the above mentioned regions is unequal;
- the level of staff support of agricultural enterprises of cooperative manufacturing arrangement by graduates of agrarian universities is about 5.96-11.57 people per enterprise.

Proceeding from the research, we can recommend activation of training future specialists-agrarians at higher educational institutions of Black Sea, Dnieper and Central economic regions. They are the following: Dnepropetrovsk State Agrarian and Economic University, Tavria State Agrotechnological University, Odessa State Agrarian University, State Higher Educational Institution "Kherson State Agrarian University", Mykolayiv National Agrarian University, Uman National University of Horticulture and Kyrovograd National Technical University.

Keywords: zoning, territorial and economic region, agrarian university, future specialist, human resourcing, agricultural enterprise, percentage value.

Рецензент: д. пед. н., проф. О. В. Биковська

Подано до редакції 06.06.2016

УДК: 659.1-051:005.336.2

Ірина Ігорівна Титаренко,
аспірант кафедри психології та педагогіки,
Національний університет «Києво-Могилянська академія»,
вул. Григорія Сковороди, 2, м. Київ, Україна

КОМПОНЕНТИ ФОРМУВАННЯ КОНФЛІКТОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З РЕКЛАМИ ТА ЗВ'ЯЗКІВ З ГРОМАДСЬКІСТЮ

У статті уточнено поняття «конфліктологічна компетентність майбутніх фахівців із реклами та зв'язків з громадськістю» як інтегроване особистісне утворення, що сприяє якісному здійсненню професійної діяльності в умовах конфлікту. З'ясовано, що формування конфліктологічної компетентності доцільно реалізовувати в процесі фахової підготовки. Визначено компоненти формування конфліктологічної компетентності майбутніх фахівців із реклами та зв'язків із громадськістю, а саме: мотиваційно-ціннісний, когнітивно-практичний та контроль-корегульований.

Ключові слова: конфліктологічна компетентність, компонент, майбутні фахівці з реклами та зв'язків із громадськістю.

Постановка проблеми. Професійний розвиток особистості відбувається в процесі пізнання нею функціональних завдань професії, усвідомлення власної ролі в ній та забезпечується через цілеспрямоване включення до системи професійної підготовки. Як відомо, для професійного середовища є характерною конфліктогенність, тому в процесі фахової підготовки у ВНЗ необхідно виховувати у студентів прагнення до гармонізації міжособистісних стосунків для плідної співпраці суб'єктів професійної діяльності; забезпечувати здобуття ними особливих, професійно зорієнтованих конфліктологічних знань з метою адекватного сприйняття та розуміння конфліктів; розвивати конфліктологічні вміння майбутніх фахівців для ефективною реалізації професійних функцій в умовах конфлікту; спрямовувати студентів до набуття прак-

тичного досвіду вирішення конфліктів із метою зменшення деструктивного впливу та переведення них у конструктивне русло. У зв'язку із цим, набуває актуальності проблема формування конфліктологічної компетентності майбутніх фахівців у процесі професійної підготовки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У психолого-педагогічній літературі існують різні визначення поняття «конфліктологічна компетентність». Учені визначають її як здатність, складову, вид, інтегроване утворення тощо. Зокрема Л. Мухіна інтерпретує конфліктологічну компетентність як *здатність* використовувати спеціальні психологічні знання, уміння та навички поведінки у конфліктних ситуаціях та здатність до попередження цих ситуацій [7, с. 335-336]. І. Козич визначає конфліктологічну ком-